

ALLAH SENİ SEÇTİ

Nouman Ali Khan

Bugünün hutbesi Kur'an'ın 22. Suresi olan Hac suresinin 78. ve son ayetiyle alakalı. Bu sure yıllar önce Kur'an'ı öğrenmeye ve daha iyi anlamaya çalışırken beni çok etkilemişti ve yıllar boyunca da fırsat buldukça bu sure hakkında konuştum. Bugün de bu ayetteki derslerin gözden geçirilmesi gerektiğini hissettim ve inşallah sizin de yararlanacağınızı düşünüyorum. Size tuhaf bir tür bilgi vererek başlamak istiyorum, bunu unutmamalısınız ki sahip olduğumuz bu kısa zaman içinde bu ayetteki dersi mümkün olduğunca kavrayabilesiniz.

Türkçede eşanlamlılar dediğimiz kelimeler var. Mesela “seçmek” ve “tercih etmek” aynı şey olarak kabul edilebilirler. “Bunu seçtim.” ve “Bunu tercih ettim.” Hemen hemen aynı anlamdalar, değil mi? Veya “Birisi mutlu” ile “Birisi neşeli” veya “Birisi sinirli” ile “Birisi kızgın”. Bu kelimeler birbirlerine yakın anlamlara sahipler ve bazı farklılıklara sahip olsalar bile genelde bunları birbirlerinin yerine kullanmaya alışkınız. Allah konuştuğu zaman, bazen aynı anlam için farklı kelimeler kullanıyor. Bugün sizlerle özellikle konuşmak istediğim şey Allah'ın “seçim” için, “seçim yapmak” için kullandığı farklı kelimeler. Bu ayetteki durumda da seçim yapan Allah. Bu bölümde mesela Allah meleklerden ve insanlardan bazılarını elçi olmaları için seçtiğini söylüyor. Bütün melekler elçi değiller, içlerinden bazıları seçilmişler, mesela Cebrail (a.s) seçilmiş, onu takip edenler seçilmişler. İnsanlar arasından da bazıları Allah tarafından elçi olmaları için seçilmişler. Bu bölümün devamında, size anlatmak istediğim ayette, Allah yine “O sizi seçti” diyor. Ümmete, Müslümanlara hitap ediyor ve “O sizi seçti.” diyor, hepimiz seçilmiş kişileriz. Ama Allah'ın peygamberleri için kullandığı kelime, “seçmek” yerine kullandığı kelime başkaydı. Allah biz inananları da seçti ve bizler için kullandığı “seçmek” kelimesi ise farklı. Biz her ne kadar Türkçeye hemen hemen aynı şekilde çevirsek de Arapçanın güzelliği her kelimesinin kendine has bir niteliği ve anlamı olması. Bu iki tip seçim arasındaki farkı anlamanıza yardımcı olmak için sizlere bir örnek vereceğim.

Allah seçmek kelimesini peygamberler, elçiler için kullanacağı zaman, Allah diyor ki: **“Allahu yastafi minel melaiketi rusulen ve minennas”**. Kelime **“yastafi”**. Basitleştirirsek; bazen bir seçim yaparsın ve kimseye açıklama yapmak zorunda değilsindir. Kişisel seçimidir. Eğer birisi neden onu seçtiğini sorarsa, çünkü bu benim seçimim dersin. Bir bilimsel açıklaması, bir mantığı, hiçbir şeyi yoktur. Mesela bir markete gidiyorsun ve bir KitKat gofret alıyorsun. Eşin gelip “Neden twix veya snickers almadın, neden seni diyabet yapacak diğer şeylerden almadın? Neden KitKat’ı seçtin?” diye soruyor. Sen de “Ben KitKat’ı seviyorum” diyorsun. “Hayır, bana mantıklı bir açıklama yap, neden onu seçtiğini açıkla.” “Tamam, anlatayım, çünkü onu seviyorum.”. Bitti. Senin seçimin. Bir açıklama yapmak zorunda değilsin, anlıyor musunuz? Aynı tişört almaya gittiğinde kendi sevdiğin rengi seçtiğin gibi. Senin seçimin, tamamen sana bağlı. Bu tür tercihlere “istifa” deniyor. Tamamen senin seçimin, “safva” kelimesinden geliyor ve “safva” saflık, arılık demek. Yani bir seçim saf olarak, tamamen senin tarafından yapıldığı zaman, neden bu kişiyi seçtin diye sorulmadığı zaman... Sizin için bir karşılaştırma yapayım. Belki de bir şirketin insan kaynaklarında çalışıyorsunuz ve iş için başvuranlarla görüşmeleri yapan kişisiniz. Beş kişi bir iş için başvuruyor ve işi bir tanesine veriyorsun. Patronun sana “Neden bu kişiyi seçmeliyiz?” diye soruyor. Sen de “Çünkü mavi tişörtü ve KitKat’ı vardı” diyorsun. Pek bir mantığı yok. Çünkü o seçimi yaptığın zaman belirli niteliklere dayanmak zorunda; işle alakalı tecrübesi ve eğitimi var mı, ekibimize uyum sağlar mı, görüşmede nasıldı? Seçime etki eden başka maddeler var bu sadece kişisel seçim değil, anlatabiliyor muyum?

Allah elçileri seçtiğini söylediği zaman, “Allahu yastafi” diyor. Seçimi Allah yaptı, “Neden?” diye soru sorma hakkına sahip değilsin. “Neden Allah bir başkasını değil de Muhammed (s.a.v)’i seçti?” diye soramazsın. ... Kureyşliler de “Kur’an neden iki büyük şehirden birindeki önemli bir adama inmedi?” diye sormuştu. Başka bir deyişle Taif ve Mekke Arap bölgesinin iki büyük şehirleriydiler ve bu şehirlerde birçok milyoner, devlet adamı ve ünlü insan yaşıyordu. Halk bu insanların sözünü zaten dinliyordu. Rasulullah (s.a.v) ise yetimdi, fazla bilinmiyordu, ünlü biri değildi, politik bir gücü yoktu, ekonomik bir gücü yoktu, bunların hiçbirine sahip değildi. “Allah neden onu seçti, duyulma şansı daha fazla olan birini seçmeliydi?”. Sundukları gerekçe buydu. Bütün bu tip sorulara cevap olarak...

Bu arada İsrailoğulları da “Neden bizden biri değil, nasıl olur da Yahudi olmayan, Arap birisi seçilir? Bu peygamber olamaz.” dediler. “Allah’ın içinden peygamberleri seçtiği toplum biz olmalıyız. Seçilmiş kişiler biziz.” Farklı toplumların neden onun doğru seçim olduğu konusunda farklı eleştirileri vardı. Hatta bazıları “Neden Arabistan, neden Yunan veya Alman bir peygamberimiz olmadı, neden Arap bir peygamber?” falan dediler. Allah’ın buna cevabı ise onun “istifa” yaptığıdır. Yani kimseye bir açıklama borçlu değil. O seçer ve senin ve benim sormaya hakkımız yoktur. Allah tüm bu soruları “Allahu yastafi minel melaiketi rusulen ve minennas” diyerek geçersiz kılıyor. Ama bize gelince farklı bir kelime kullandı. “Huvectebakum” dedi. Size bunu henüz açıklamayacağım, çünkü sizinle paylaşmak istediğim ayetin başında değil bu, biraz daha sonra geçiyor.

Allah “Vecahidu fillahi hakka cihadihi” diyerek başlıyor. “Çabalayın”, “cihad” çabalamak demek, “Allah’tan başka hedefiniz olmaksızın çabalayın.”. Çabaladığınız her şeyde Allah’ın görüş alanınızda olduğunuzdan emin olun ve bunu Allah’ın hakkettiği şekilde yapın. Hutbe için oldukça kabaca tercüme ediyorum. “Allah için, O’nun hakkettiği şekilde çabalayın.”, “Allah için bir şeyler yapmaya çalışın ve bunu onun hakkettiği şekilde yapın.” Ama sorun şu ki bu neredeyse imkânsız. Hiçbirimiz Allah’a hakkettiği şekilde hamd etmiyor. Hiçbirimiz Allah’a hakkettiği kadar şükretmiyor. Hiçbirimiz Allah’a layığıyla itaat etmiyor. Hiçbirimiz Allah’ı layığıyla zikretmiyor. Bu mümkün değil. Ne kadar yaparsak yapalım Allah’ın hakkettiği kadarını karşılayamayız. Allah diyor ki: “O sizlere nimetlerini yağdırmıştır. Görebildiklerinizi ve göremediklerinizi.”. Aşikâr olanlar ve gizli olanlar. İdrak edemediğim şeyler için Allah’a nasıl teşekkür edebilirim ki? Onları bilmiyorum ki, benden gizliler ama yine de o nimetlere sahibim. Şu anda bile vücudumda gerçekleşen, Allah’ın bana verdiği nimetler var ve ben onların farkında bile değilim. Allah bu iyilikleri bana yaptığını biliyor ama ben bilemem. Allah en iyi kullarından, en minnettar kullarından birini, İbrahim (a.s)’i tanımlarken “O Allah’ın nimetlerine şükrederdi.” diyor. Ama “En’um” kelimesinin kullanılması, “Sadece birkaç nimeti için şükrederdi.” anlamına geliyor. Birçok nimet için değil, birkaç nimeti için anlamında. Bu biraz uygunsuz gibi geliyor kulağa. İbrahim (a.s) Allah’a nimetlerinden birazı için mi minnetkardı? Aslında hayır, Allah’ın yaptığı iyiliklerle ve nimetleriyle karşılaştırıldığında, bir insan tüm hayatını şükretmekle

bile geçirse, aynı İbrahim (a.s)’in yaptığı gibi, bu şükür sadece nimetlerin birazına denk gelir. Bunun dışında sınırsız iyilik var ki onları sayamıyoruz ve onlar için çok daha az şükrediyoruz. Allah diyor ki: ..., “Allah’ın nimetini, yaptığı iyiliği saymaya, tamamen idrak etmeye kalksanız, bunu yapamazsınız.” Oldukça çarpıcı olan o ayette “iyilikleri” bile denmiyor. Biz daha Allah’ın bir nimetinin bile tamamen değerini bilemiyoruz. “Ni’metallah”. İsm-i cins ve aynı zamanda mufrad. Allah’ın tek bir nimetini tam olarak anlayamıyorum. Misal görüş kabiliyetim Allah’ın bir iyiliği/nimeti. Sadece bir nimeti. Allah’ın o bir nimetinin kaç yolla bana yardımcı olduğunu sayamıyorum bile. Kaç kere hayatımı kurtardı, kaç seferdir benim ihtiyacımı karşılıyor, kaç yolla beni eğlendiriyor, kaç yolla beni koruyor, saymakla bitmez. Her saniye gerçekleşiyor ve haddi hesabı yok. Yani bir iyiliği bile anlayamıyoruz. Şimdi konuya geri döneyim.

Allah sizden benim uğrumda çabalamanızı ve bunu benim hakkettiğim seviyede yapmanızı istiyorum diyor. Burada yine problemi canlandırmak için bir emsal vermek istiyorum. Bir iş başvurusu için gidiyorsun ve hiçbir programlama bilgin yok. Yazılımcı değilsin, hiçbir teknik tecrüben yok, özgeçmişinde teknoloji kısmında Google ve Microsoft Word’den başka bir şey yazmıyor. Başka hiçbir bilgin yok. İş görüşmesine gidiyorsun ve konuştuğun kişi diyor ki “Bu iş için şu kodlamaları bilmelisin, en az 10 yıl tecrübe gerekli, şu dilleri bilmelisin...” ve dilleri sıralamaya başlıyor. Sen de orada oturmuş dinliyorsun. Yönetim tecrübesi gerekiymiş, geliştirdiğin en az 5 yıllık olan bir telefon uygulaması olmalıymış, en az 20 proje gerçekleştirmiş olman gerekiymiş, anlatıyor da anlatıyor. Yarım saat geçmiş adam hala anlatmaya devam ediyor. Sen de kendi kendine “Bitirse de aradıkları kişinin ben olmadığını söyleyip gitsem ve mahcup durumda kalmasam.” diyorsun. Çünkü aynı anda o özelliklerin hiçbirine sahip olmayan özgeçmişine bakıyor ve işin senin için ne kadar imkânsız olduğunu anlatıyor. Bu işe nasıl uygun olabilirim ki? Ama görüşmenin sonunda sana bakıyor ve “Tebrikler, yarın başlayabilirsiniz.” diyor. “Hayır aradığınız ben değilim, bu işi ben yapamam, o nitelikte değilim ki. Beni neden seçiyorsunuz?” diyebilirsin. Allah bizlere “Sizler benim uğrumda çabalayacaksınız ve bunu benim hakkettiğim şekilde yapacaksınız.” dediği zaman benim reaksiyonum “Ben o nitelikte değilim ki.” olur. “Nasıl olurum ki? Çok üst seviye bir şey bu. Ben ise çok daha aşağılarda bir yerdeyim. Muhtemelen başkası bu iş için daha uygun olur.”. Ardından Allah “Aslında O sizi seçti. Sizi seçen O’dur.” diyor.

Önce imkânsız olan iş tanımını veriyor, sonra da “Sizler bu iş için doğru kişilersiniz.” diyor. Ve kullandığı “ictiba” kelimesi “istifa”dan farklı. Allah’ın hiçbir açıklama borçlu olmaması idi “istifa”. Hiçbir açıklaması yok. Mesela peygamberleri, elçileri seçtiğinde olduğu gibi. O’na neden diye soramazsın. Ama “ictiba” dersin, bu kelimenin kökeni “cebu”dur ve “cebu” eskiden toplanan vergiler için kullanılırdı. Vergiler belirli nitelikteki insanlardan, yeterince parası olanlardan toplanırdı, eğer birisi evsizse ondan vergi alamazsın. Asgari seviyede bir gelirleri olması gerekiyor ki şartlara uysunlar, sen de vergi almayı seçebilesin. Şimdi, basitleştirecek olursak, diyelim ki arabanızı tamir ediyorsunuz veya bir mobilyayı kuruyorsunuz. Oradaki vidayı sıkamak için doğru aleti almalısınız. Vida için çekiç alamazsınız. Bir tornavidaya, vidayla aynı türden bir tornavidaya ihtiyacınız var, değil mi? Yapılacak bir iş için doğru aleti seçtiğinizde, bunun adı “ictiba”dır. Bir şey, işe nitelikli olduğu ve bu seçimi sen yaptığın zaman, buna “ictiba” denir.

Söylemeye çalıştığım şey şu, Allah, dünyadaki milyarlarca insan arasında, sende ve bende bir şey gördü ve “La ilahe illallah” deme ayrıcalığını verdi. “Muhammedurrasullah (s.a.v)” deme ayrıcalığını verdi. Sende, seni onun için çabalamaya nitelikli kılacak bir şey gördü. “Huvectabakum”, “O sizi seçti.”, “Bu iş için uygun olan bu.”. Ben kendimde o niteliği görmüyorum, O görüyor. Şimdi size verdiğim örneği tekrar hatırlatayım; adam “Yarın işe başlıyorsun.” diyor. İşe uygun olmadığın çok açık. “Beni işe götürsen, bir masaya oturtsan ve önümdeki klavyeyle kod yazmamı istesen, ben herhalde kendi hikayemi falan yazacağım. Ya da belki istifa mektubumu yazarım, başka ne yapabilirim bilmiyorum.”. Adam da bunu biliyor ve diyor ki “Bak, biliyorum kafan karıştı ve ne yaptığını bilmediğini düşünüyorsun, ama ben bu işi uzun süredir yapıyorum ve yetenekten anlarım. Biliyorum ki bunu yapabilecek kapasitedesin. Ve eminim ki seni eğittikten sonra bunların hepsi sana kolay gelecek. Kendin bile şaşıracaksın. Başka bir deyişle mülakattaki kişi sende kendinin bile inanmadığın bir şey görüyor. Allah azze ve celle ayetteki hemen sonraki cümlede “Vema ceale aleykum fiddini min harac” diyor. “O dine sizin için herhangi bir sıkıntı olacak bir şey koymadı.”. Bu sözleri iyi dinleyin “harac” aslında göğüs darlığı demek, rahatsızlık, nefes almada zorluk demek. Haracın anlamı bu. O dine sizin için hiçbir kısıtlama, zorluk, bunaltı, baskı yerleştirmedir. Başka bir deyişle Allah diyor ki: “İlk olarak imkânsız bir görevin var ve nitelikli olmasan da görev için

seçildin.”, ardından teselli ediyor ve diyor ki “Bak, nitelikli olmadığını düşündüğünü biliyorum, bunu senin için kolaylaştıracağım.”. “Vema ceale aleykum fiddini min harac”. “İmkânsız görünüyor ama kolaylaştıracak olan benim.” Kolay olarak görünmeyen, ilerleme kaydedemeyecek veya hiçbir zaman yapamayacakmışsın gibi görünen bir şey için Allah yolundan zorlukları kaldıracak, “Vema ceale aleykum fiddini min harac”, “Senin için dininde herhangi bir zorluk koymadım”. Rahat bir nefes alıyorsun, “Allah kolaylaştıracığını söyledi, bunu yapabilirim.”

Ardından ayet devam ediyor, Allah “Millete ebikum İbrahim.” diyor. “Sizler babanız İbrahim’in mirasçılarısınız.”. İbrahim (a.s)’dan söz ediyor. Bekle biraz, o kadar peygamberin içinden, İbrahim (a.s)’mı? Çünkü İbrahim (a.s)’ı ve geçirdiği zorlukları düşündüğünüz zaman, işi çok kolaydı değil mi(!)? Yani, sadece ailesini çölün ortasında bırakıp gitmek zorunda kaldı, oğlu büyüdüğü zaman bıçağı alıp... Veya gençken bile babasına karşı çıkmak, bütün kavmiyle uğraşmak zorunda kalmış, bir ateşe atılmıştı. İbrahim (a.s)’ın yapmak zoruna kaldığı şeyleri düşününce aklına kolay sınavlar gelmiyor. Allah kendi söylüyor: ..., “Allah, Mevla’sı, İbrahim (a.s)’ı oldukça zor sınavlardan geçirdiği zaman...”, bunlar kolay değillerdi. Ondan sonraki kimse onun sınandığı gibi sınanmadı. Allah diyor ki siz ve sahip olduğunuz bu iş, aslında İbrahim (a.s)’ın mirasının devamısınız.

Yani biraz önce “Her şey kolay olacak, sakın ol.” demişti, “Vema ceale aleykum fiddini min harac”, sonra rahatlıyorsun ve diyor ki: “Bu arada, İbrahim (a.s)’ın yolundan gidiyorsun.”. Sen de afallıyorsun, “Ben hangi ateşe atlamak zorunda kalacağım?”, “Neler oluyor, ben kolay olacak sanmıştım.”. Allah burada çok önemli bir şey öğretiyor. Allah bize diyor ki: “Ben İbrahim (a.s)’dan ateşe atlamasını istedim, bir çölün ortasında ailesini bırakmasını istedim...”, mesela sizlerden bazılarınız aile babasıınız, eşleriniz ve çocuklarınız var ve onlarla seyahat ediyorsunuz. Teksas’da yaz günü 2 saat seyahat ettiğiniz zaman: “Durabilir miyiz artık?”, “Bir yerden su alabilir miyiz?”, “Gathorade istiyorum ben.”, “Ben gazoz istiyorum.”, “Ben dondurma istiyorum.”, “Aa, McDonalds var şurada, gidebilir miyiz?”. Mekke’ye yürüyerek giderlerken klimaları mı vardı? Dinlenecek yerleri var mıydı? Düşünebiliyor musunuz? Hangi ağacın altında dinlendiler? Oraya vardıklarında ne var? “Ne zaman varacağız, bu işkence ne zaman bitecek?”. Oraya vardıklarında Mekke çölünün sıcaklığının alınındalar.

Sonra babaları “Ben gidiyorum.” diyor. Allah’ın emri, onlardan ayrılıyor. Karısını ve çocuklarını arkasında bırakacak. Senin karın ve çocuğun havaalanında olsalar ve onları almak için bir saat geciksen, yarım saat geciksen, ya da onlara mesaj atıyorsun ama geri dönmüyorlar, nasıl oluyorsun? Kalp krizi geçirmeye başlıyorsun, “Onlara ne oldu, neredeler acaba?”, “Yarım saattir arıyorum açmıyorsunuz.”, “Telefon çalıyordu, ses kaydına da geçmiyordu, nerelerdeydiniz, sorun ne?”, “Size niye telefon aldım ki zaten.”. Yarım saat ulaşamasan deliriyorsun. İbrahim (a.s)’ın yaşadığı şeyi düşünebiliyor musunuz? Çölün ortasında ağlayan bebeğini ve annesini, öylece yürüyüp gitmelerini... Çocuğuna ne olduğunu bilmemeyi... Bazen çocuğunuzu okuldan almaya gecikiyorsunuz, trafikte kalıyorsunuz. Okuldan kimse telefonu açmıyor ve çocuğunun nerede olduğunu oraya gidene kadar bilmiyorsun. Çocuğunun ve senin yaşadığınız sıkıntı... Ya Rab, İbrahim (a.s)’ın sıkıntıları o kadar büyüktü ki, kavraması bile o kadar zor ki... Bizim çocuklarımız havuz yakınında bile oynasalar koşup onları geri çekiyoruz. 2-3 yaşındaki çocuğumuz eline bir bıçak alacak olsa: “Gel buraya, bırak şunu elinden!”. Bütün tehlikeli şeyleri masanın ortasına koyuyoruz ki ulaşamasınlar. Burada ise kendi oğlunun boynuna bıçak dayamak zorunda kalıyorsun. Akla hayale sığmaz bir durum. Allah’ın dediği şey, O bunu bile kolaylaştırabiliyorsa, sen niye sızlanacaksın? Senden ateşe atlamamı mı istedi? Aileni bir çölün ortasında bırakıp gitmeni mi istedi? “Seni İbrahim (a.s)’ın yoluna koydum. O bunları kolayca yapabiliyorsa senin endişelenecek bir şeyin yok. Onun mirasçısısin sen.”. “Sizi Müslüman tayin eden odur. Hem çok önceden hem de şimdi.” Bazıları bu ayeti “Allah sizi Müslüman tayin etti.” diye yorumlar, bazıları da duasından dolayı İbrahim (a.s) olduğunu söyler: “Allah’ım bizi ve neslimizden en azından bir topluluğu Müslüman yap.”. Oradan yola çıkarak Allah “Onun tayin ettiği kişiler sizlersiniz.” diyor. Biz ne zaman bir zorluk yaşasak, bu ayet bize ne diyor? Bu ayet bize öncelikle zorluğun yaşamın bir parçası olduğunu söylüyor. Hayatın bir parçası.

İkinci olarak hangi sınavdan geçerse geçelim imanımıza tutunmamız gerekiyor çünkü bunun için nitelikliyiz. O sınavlardan geçen bir başkası inancını bırakabilirdi ama sen dayanabilecek güçtesin. Devam edebilme kapasiten var. Ve zorluk olduğu zaman Allah işini kolaylaştıracak. Çünkü Allah, seni bu yola çıkaran baban İbrahim (a.s)’ın işini de kolaylaştırmıştı, onun mirasının bir parçasısın sen. Bu tarih kısmıydı. Bu bizim geçmişi.

Ve bu önemli bir şey, İbrahim (a.s)’e sadece bir peygamber, bir resul denmiyor, o bizim babamız olarak geçiyor. Musa (a.s), İsa (a.s), Hud, Salih, Şuayb, onlar anlatılınca Allah onlar için “baba” kelimesini kullanmıyor. Allah bu kelimeyi özellikle İbrahim (a.s) için kullanıyor. Bizim peygamberlerle olan ilişkimizde onlara saygı duyuyoruz, onları seviyoruz, onları örnek almak istiyoruz vesaire ama baba dediğin zaman burada başka bir bağ var. Bir şeyin mirasçısı, bu senin kimliğinin bir parçası. Olduğun kişi bu. Babanın ismi, babanın mirası senin taşıdığın şey. Biz İbrahim (a.s)’ın insanları, hatta onun ailesiyiz. Kelamımızdan, şehadetimizden dolayı. Biz onun ailesiyiz. Hani bazen birisi size hatırlatır, senin deden bunu bunu yapmıştı diye... Bana her zaman ümmete neler olduğunu hatırlatıyorlar. 50, 60 belki 70 sene önce, birçok Müslüman ülke Fransızların, İngilizlerin vesaire kolonisiydi. Onların yönetiminden kurtulmak için çabalıyorduk. Daha yüzyıl bile olmadı. Bizim büyükebeveynlerimiz, onların ebeveynleri, büyük büyükebeveynlerimiz oradaydılar, üç jenerasyon bile geçmedi daha. Mescitlerde tüm gece oturup “Allah’ım, dinimizi alıp bizlere fitne yapan bu insanların yönetiminden bizleri kurtar. Dinimizi uygulayamıyoruz. Bizlere bu insanlardan özgürlük verersen bizler “La ilahe illallah” diyebileceğiz ve bunu çocuklarımıza da öğreteceğiz. Seni zikredeceğiz, sana hamd edeceğiz ve peygamberine (s.a.v) uyacağız.” diyorlardı. Bunlar bizim büyük büyükebeveynlerimizdi ve bundan daha yüzyıl bile geçmedi. Yüzyıl bile değil. Ve iki üç jenerasyon sonrasında, çocukları onları sömürenler gibi olmaktan başka hiçbir şey istemeyen torunlarını buluyorsun. Onlar gibi giyinmek, onlar gibi konuşmak, onlar gibi yürümek... Ve bunun üstünlük olduğunu zannediyorlar. En iyi yaşam biçimi bu sanıyorlar. Aynı kendi yaşam biçimi için halkına “Musa ve Harun sizin ayrıcalıklı hayatınızı yok etmek istiyor.” diyen Firavun gibi. Onlar nasıl yapıyorlarsa bizde aynısı için çabalıyoruz, bu bize dinimizden taviz verdirse bile. Ben burada kot giymenin, beysbol şapkası takmanın, araba kullanmanın doğru olmadığını falan söylemiyorum, modernliğe karşı değilim. Ama demeye çalıştığım eğer bütün değerlerin, neyin doğru neyin yanlış olduğu, neyin kabul edilebilir neyin kabul edilemez olduğu, neyi sevdiğin neyden nefret ettiğin, bunlar kendi büyükebeveynlerinin beddua ettiği, karşılarında sana, sana özgürlük vermesi için Allah’a dua ettiği kişiler tarafından belirlenirse... Biz babamızın nasıl olduğunu unutuyoruz ve biri gelip size büyükbabanızın fotoğrafını gösterip “Taşıdığın miras bu.” deyince ben utanırım.

Şimdi düşünün, Allah yalnızca büyükbabanızdan bahsetmiyor, “İbrahim (a.s)” diyor. Bizim babamız aslında o. Ama bu mirastan mesul olmamızın nedeni sadece onun babamız olması değil. Çünkü Allah ayete başka bir boyut daha ekliyor. Yükün daha da ağırlaştığı yer burası. Allah işini kolaylaştıracağını söylüyor, ama orada bitirmedi. Hiç baskı yok değil yani, tabii ki var. Gerçek bu. Durum şu ki, benim her hafta hutbe vermeye çalışan biri olarak görevim size boş umutlar vermek değil. Sizlere ve kendime sadece kendimizi iyi hissettirecek ayet ve hatırlatmalar vermek değil. Bununla birlikte eğer yaklaşan bir fırtına varsa ve ben “Gelen fırtına hakkında konuşmak istemiyorum, çünkü kötü hissettirecektir.” dersem size kötülük yapmış olurum. Sonra fırtına gelince “Neden fırtına hakkında bir şey söylemedin?” dersiniz, ben de “Hafta sonunu mahvedecekti, fırtına hakkında bir şey söylemek istemedim çünkü yani kötü haber işte, insanlar hava durumu sunucusundan yeterince nefret ediyorlar zaten. Hadi başka bir şey hakkında konuşalım, bu hafta oyun hakkında falan konuşalım.” vesaire derim. Yüzleşmek zorunda olduğumuz bazı gerçekler var, hoşumuza gitse de gitmese de. Kitapta varlar ve onlarla yüzleşmek zorundayız.

Diyor ki: “Li yekunerrasulu şehiden aleykum”, “Böylece elçi size karşı şahit olabilecek.”, “size karşı”. Sallallahu aleyhi vessellem. Kıyamet günü gelecek, Allah tüm insanlık için şehadeti soruyor olacak, Allah diyor ki: “Ar-Rahman’ın izin verdiği dışında kimse konuşmayacak ve konuşan da doğruyu söyleyecek.” O da bizim peygamberimiz (s.a.v) olacak ve o gün konuşacak. Ve o gün söyleyeceği şeyler arasında “Benim bu halkım Kur’an’ı terk etti.” olacak. Kur’an’da geçen, söyleyeceği şeylerden biri bu. Kendi ümmeti için de şahitlik edecek, babaları İbrahim’in mirasını terk edenler için de şahitlik edecek. Uzaklaşanlar, umursamayanlar için de. Bazılarımıza karşı da şahitlik edecek. Peygamber bir sahabeyi Kur’an okurken dinliyor. “Her topluma karşı birer şahit getirdiğimiz ve seni de onlara karşı şahitlik yapman için getirdiğimiz zaman ne olacak?”, bu Medine’de okunan bir ayetti, kafirlere karşı bile değil, Medine’de. Sahabe “Ey Allah’ın resulü, Kur’an sana verilmişken benim okumam doğru olur mu?” diye sorunca o “Ben onu dinlemeyi çok seviyorum.” demişti. Okumaya başlıyor, bu ayete geliyor, ‘Allah seni (Muhammed (s.a.v)) kendi halkına karşı şahit yapacağı zaman nasıl olacak?’, peygamber daha fazla dayanamıyor ve ‘Yeter, yeter.’ diyor. Kendi ümmetine karşı şahitlik yapmak zorunda olma düşüncesini kaldıramıyor. Her gece onlar için ağladığı (s.a.v) ümmeti.

“Li yekunerrasulu şehiden aleykum”, ama bu da yeterli değil, bir taraftan peygamber orada şahitlik yapıyor ve eğer şahitlik yapan peygamber (s.a.v) ise, biraz fazla zamanınızı alıyorum farkındayım, üç dört dakikadan fazla sürmez, eğer peygamber (s.a.v) şahitlik yaparsa, kurtuluşumuz yok demektir. Allah’a kıbleyi değiştirmesi için dua bile etmesine gerek kalmayan, sadece gökyüzüne bakan bir peygamberden bahsediyoruz. Sadece gökyüzüne baktı ve kıble değişti. “Kıbleyi değiştiriyoruz ki mutlu olasın, çünkü gökyüzüne baktığını gördük.” diyor Allah. Bu peygamber konuştuğu zaman Allah önemsiyor. Allah azze ve celle ona istediğini veriyor. Allah kıyamet günü için diyor ki: “İste, gerçekleşecek.”, “İste, gerçekleşecek.” Allah yarattığı başka hiç kimseye bunu söylemedi. “O gün iste, gerçekleşecek.”. Ya rab, onun bizim karşımızda değil, bizim için şahitlik yapmasını istiyoruz. Biz peygamberin (s.a.v) şefaate edeceği ümmetinden olmak istiyoruz. Ama bunun bir bedeli var. Son olarak Allah, peygamber tanık kürsüsüne geldiğinde senin karşında şahitlik yapması yerine, senin için yapacağı şahitliği nasıl kazanabileceğini ekliyor. Cevap ayette, aynı ayette, bunların hepsi bir ayet.

“Li tekunu şuheda alennas”, “Ve siz de insanlara şahit olasınız diye.”. Başka bir deyişle insanlar seni gördüklerinde “La ilahe illallah”ı görecekler. İnsanlar seni görünce “Muhammedurrasulullah (s.a.v)”ı görecekler. O burada değil, onun elçileri burada, bizler buradayız. İbrahim (a.s) burada değil, onun evlatları burada. Çocuğu gördüğün zaman babayı hatırlarsın. Olması gereken bu. Bizler varlığımızla Allah’ın delilleri olmalıyız. Sadece varlığımızla. Diğer tüm insanlara. İnsanlar bizi işte, üniversitede gördüklerinde, arkadaşlarımız bizi gördüklerinde ve bizle etkileşime geçtiklerinde, bu insanların farklı olduklarını, onların farklı türden bir aileye mensup olduklarını, başka türden bir bağlılığa sahip olduklarını bilecekler. Onlarda başka kimsede görmedikleri bir iyilik görecekler. “Li tekunu şuheda alennas” bu demek. Buna nasıl ulaşacağız? İnsanların geri kalanı için birer örnek olacak kadar güçlü nasıl olacağız? Ayeti bitirelim, cevabı Allah kendisi veriyor, ..., üç şey yeterli olacak, bu senin eğitim programın. Şimdiye kadar işin tanımı, sorumluluğu ve işini yapmazsan başına gelecekler anlatıldı, şimdi ise son olarak, bu işe nasıl hazırlanacağın, nasıl eğitileceğin söyleniyor. “Namazı tesis edin, zekât verin...”, namazı tesis edin demek beş vakit namazınız hakkında umursamaz olmayın, onları çok ciddiye alın demek.

Sonra zekât verin diyor, ki herkes biliyor ki bu eğer yeterince para kazanıyorsan gelirinin %2,5'i demek... Ama bu yeterli değil, zekât verebilmek için kazandığın para helal olmalı. Haram para kazanıp, bira paranın %2,5'ini veriyorsan, bunun kimseye yardımı yok, bu zekât değil. Çünkü baştan beri temiz değil. Yani kazancın, Allah'la olan ilişkin ve insanlarla olan ilişkin, para kazanma şeklin temiz olmalı. Sonra diyor ki: "Allah'a sımsıkı tutunun.". Allah'a tutunun. Bu ne demek, kendisi açıklıyor. "Allah'ın ipine tutunun.". Kendisi açıklıyor, Allah'a tutunun demek, Allah'ın söylediklerine tutunun demek. Allah'ın kelamıyla bir bağın olması, bu seni koruyacak. Hazır Ramazan ayı da yaklaşırken, Allah bize bu bağı bahşetsin. "Sizi koruyan O, sizi gözetten O, sizin güvenliğinizi sağlayan O'dur.", "Mevla'nız O'dur.". "Daha iyi bir koruyucu ve daha iyi bir destek nereden bulabilirsiniz ki?". Ayetin son kelimeleri bunlar. "Daha iyi bir destek, yardımcı..." Arapçada yardım için bir sürü kelime var. Bununla bitireceğim. "Nusra", "nasir", bir düşmana karşı yardıma ihtiyacın olduğunda kullanılır. Mesela "Bir yardım edebilir misin, kalem lazım da." veya "Yardım edebilir misin, lastik değiştirmem lazım da." dersem, "nasir" olmuyorsun. Ama mesela bir ordu kuşatılmış ve yenilmek üzereyken bir destek ekibi gelip onları kurtarırsa, onların "nasir"i olur. "Nusra" bu demek. Destek, yeni silahlar, yeni bir ordunun yardım etmeye gelmesi, bu tür bir yardıma "nasir" deniyor. Allah sizin "nasir"iniz olduğunu söylüyor, bu demek oluyor ki kendimizle bir savaş veriyoruz.

Çabalamak, mücadele etmek bir tür savaştır ve bu savaş büyük bir yardımı gerektiriyor ve Allah'tan daha büyük bir yardımcı gelmeyecek. Allah'a doğru olan o adımları atmaya başladığın zaman Allah'tan daha iyi bir yardımcı olmayacak. "Allah'a tutunun, daha iyi bir yardımcı bulmanız mümkün mü ki?". Yani ayetin sonuna doğru, Allah bir söz veriyor. Biz Allah'a yönelik o mücadele dolu adımları atarsak, O, Allah bizi bırakmayacak, bırakacak olan bizleriz. Allah hiçbir zaman bırakmaz. Ve O bırakmadığı zaman, ihtiyacın olan tüm korunmaya, tüm yardıma sahipsin demektir.

Allah azze ve celle bizi kendi koruması ve yardımı altına alsın, Allah azze ve celle hepimizi hayatlarımızda O'nun "nusra"sına layık kılsın ve Allah ümmeti içinde olduğu sıkıntılardan kurtarsın ve bizi Rasulullah (s.a.v)'ın mirasını taşıyan insanlar yaparak itibarımızı ve dünyadaki yerimizi geri kazanmamızı nasip etsin. Amin.

Nouman Ali Khan

Nouman Ali Khan Derslerini [facebook.com/noumanalikhanturkce](https://www.facebook.com/noumanalikhanturkce) sayfasından takip edebilirsiniz.

[Nouman Ali Khan Türkçe Altyazılı Videolar İçin Tıklayın.](#)

Daha fazla ders metni için web sitemizi ziyaret edin:

<http://www.gencmuslumanlar.com>